

Työllisyyden ja osaamisen aamukahvit 4.3.2026 klo 9-10

Kohta aloitetaan!

Työllisyyden ja osaamisen aamukahvit ke 4.3. klo 9–10

9.00 **Ajankohtaista työllisyydestä**

Työllisyysasiantuntija Lassi Puonti, Kuntaliitto

Ajankohtaista ammatillisessa koulutuksessa

Kehittämispäällikkö Maarit Kallio-Savela,
Kuntaliitto

9.15 **Salon alueen ennakointimalli – keskiössä osaaminen**

Vastaava työllisyysasiantuntija Mika Harju,
Työllisyyspalvelut, Salon työllisyysalue

Asiakkuusjohtaja Elina Korkeaoja,
Salon seudun koulutuskuntayhtymä

Kahvit on juotu ja siirrytään päivän askareisiin

Vuoden 2026 kahvit: **17.4, 5.6, 28.8, 23.10. sekä 11.12.**

Ajankohtaista työllisyydestä

Lassi Puonti, työllisyysasiantuntija, Kuntaliitto

Ajankohtaisia työllisyydestä

- KELA: Toimeentulotuen vaikutukset opiskelijoihin
- KEHA: Kysely ei-lakisääteisistä työllisyyspalveluista
- Selvitys elinvoimakunnan rakentumisesta kuntakentällä

Toimeentulotuen vaikutukset opiskelijoihin:

- Perusosan alentaminen kytkeytyy aiempaa vahvemmin aktiivisuuteen
 - Ilmoittautuminen kokoaikatyön hakijaksi
 - Työhaun voimassaolo
 - Ensisijaisten etuuksien hakeminen
 - Laiminlyönti voi johtaa perusosan alentamiseen
- Tulojen huomiointi kiristyy
 - 150 € ansiotulovähennys poistuu +18-vuotialta
 - Kaikki avustukset vaikuttavat toimeentulotukeen

Toimeentulotuen vaikutukset opiskelijoihin:

- Vaikutukset puhututtaneet laajasti alkuvuodesta opiskelijoiden kesäkauden osalta
- KELA on tarkentanut ohjettaan 5.2.26:
 - Jos opiskelija hakee aktiivisesti työtä, mutta työnhaku ei tuota tulosta, opiskelija voi hakea toimeentulotukea.
 - Ei velvoitetta ilmoittautua työnhakijaksi
 - Ei edellytystä opintojen keskeyttämisestä.
 - Perusosaa ei alenneta näissä tilanteissa.

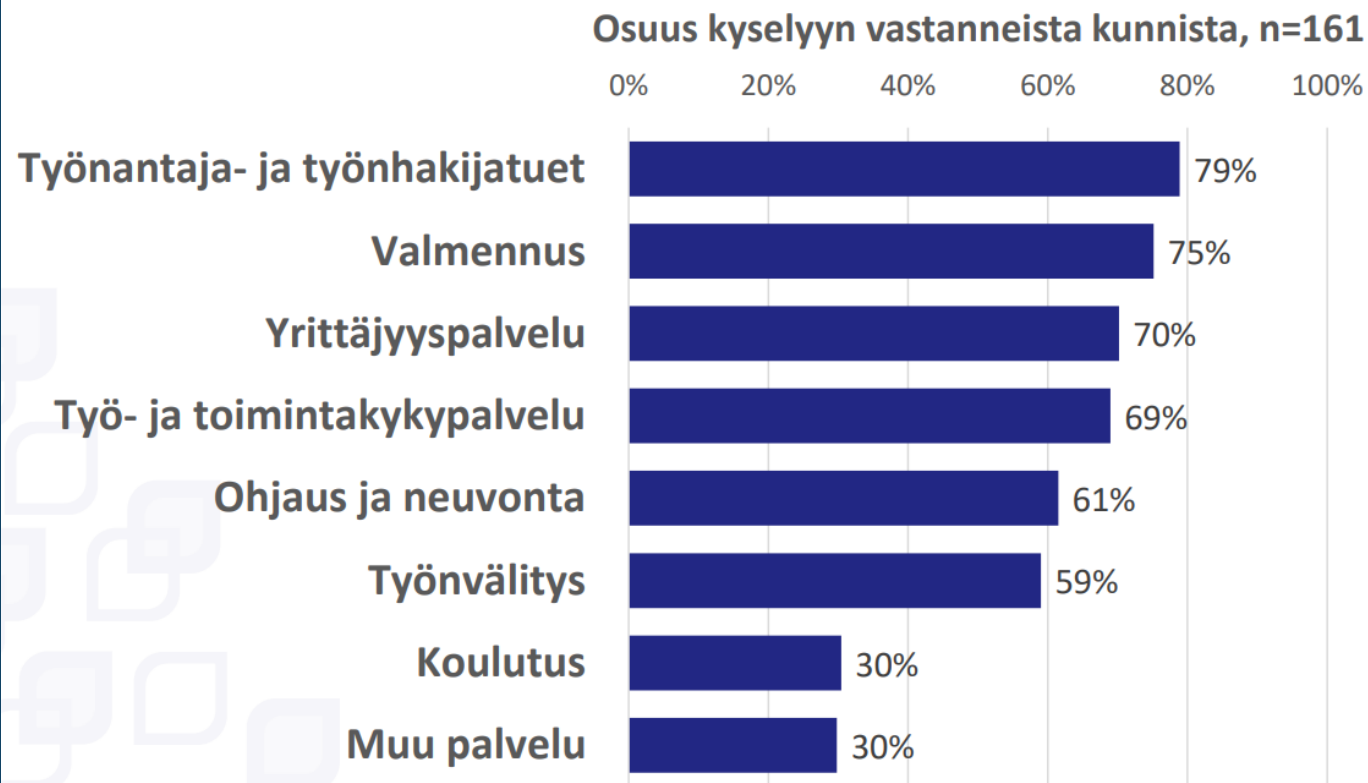
KEHAN kyselystä esiin noussutta koulutus- näkökulmasta :

- Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskus KEHA on teettänyt, jossa kartoitettiin kuntien ei-lakisääteisiä palveluita.
- Eli palveluita, jotka eivät kuulu työvoimaviranomaisen palveluiden järjestämisvastuulle.
- Kyselyyn vastasi 161 kuntaa; 55% Manner-Suomen kunnista.
- Kysely kokonaisuudessaan on löydettävissä Doria julkaisuarkistopalvelusta.

KEHAN kyselystä esiin noussutta koulutusnäkökulmasta :

Mitä palveluita kunnat tarjoavat?

92 % (148) kyselyyn vastanneista kunnista tarjoaa ei-lakisääteisiä työllisyyttä tukevia palveluita. Palvelutarjonta on laaja.

Yleisin palvelu ovat työnantaja- ja työnhakijatuot, joita tarjoaa 79 % kyselyyn vastanneista kunnista.

Valmennuspalveluita tarjoaa 75 %, yrittäjyyspalveluita 70 % ja työ- ja toimintakykyä tukevia palveluita 69 % kunnista.

Myös ohjaus- ja neuvontapalveluita ja työnvälitystä tukevia palveluita on useimmissa kunnissa.

KEHAN kyselystä esiin noussutta koulutus- näkökulmasta :

- Osaamistilin pilotointi –hanke
 - Työnhakijoille uusi joustava koulutusmalli, joka mahdollistaa osaamisen kasvattamisen lyhytkestoisten ja työelämälähtöisten koulutusten avulla.
- Kielikurssit ja kotoutumiskoulutukset
 - Kielikurssien suunnittelu yhdessä yritysten kanssa.
 - Kuntien välinen tiivistynyt yhteistyö on mahdollistanut mm. riittävät ryhmäkoot
- Ammatillinen työpajatoiminta
 - Työpajakentän osaaminen sekä monipuoliset toimintaympäristöt valjastettu käyttöön: Oppimisympäristöjen tunnistamisen, opinnollistamisen ja tutkintojen osien suorittamisen osalta.

Selvitys elinvoimakunnan rakentumisesta:

- Toteuttajana Fountain Park
- Selvityksen toteutus maaliskuu26
- Selvityksen julkaisu huhtikuu26
- Selvityksen ydin:
 - Rakenteet verkostotyölle
 - Yhteinen suunta ja selkeä roolitus
 - Millaista tukea johtamiseen ja kumppanuuksien tukemiseen

**Yhteinen yhdyspintatyö ei ole valmis,
eikä se tule koskaan olemaan!
Mutta se kasvaa, jokaisesta
pienestäkin ideasta, jossa valitaan
yhteinen työ.**

Kiitos!

Lassi Puonti

Työllisyysasiantuntija | Kuntaliitto

+358 41 312 71 86

 Lassi Puonti

Ajankohtaista ammattillisessa koulutuksessa

Maarit Kallio-Savela, kehittämisspäänlikkö, Kuntaliitto

Opintosetelikokeilu

- Opintosetelikokeilu on osa pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan perustuvaa koulutustason noston toimenpidekokonaisuutta
- **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain väliaikaisesta muuttamisesta (opintosetelikokeilu)**
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=98324086-f916-49cc-a305-72d1602747e1>
- Lausuntoaika 10.4.2026
- Ensimmäisen toisen asteen tutkintonsa 1.12.2025–30.6.2028 Suomessa alle 29-vuotiaana suorittaneille, jotka ovat osallistuneet korkeakoulujen yhteishakuun, mutta eivät ole saaneet tai ottaneet vastaan korkeakoulututkintoon johtavaa opiskelupaikkaa.
- Enintään 30 opintopisteen laajuisiin avoimena yliopisto-opetuksena tai avoimena ammattikorkeakouluopetuksena.
- Oikeuttaisi myös ohjaukseen, joka tukee opintoihin hakeutumista ja niiden suorittamista sekä tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista.

Opintosetelikokeilu

Nuorten toimeentulo

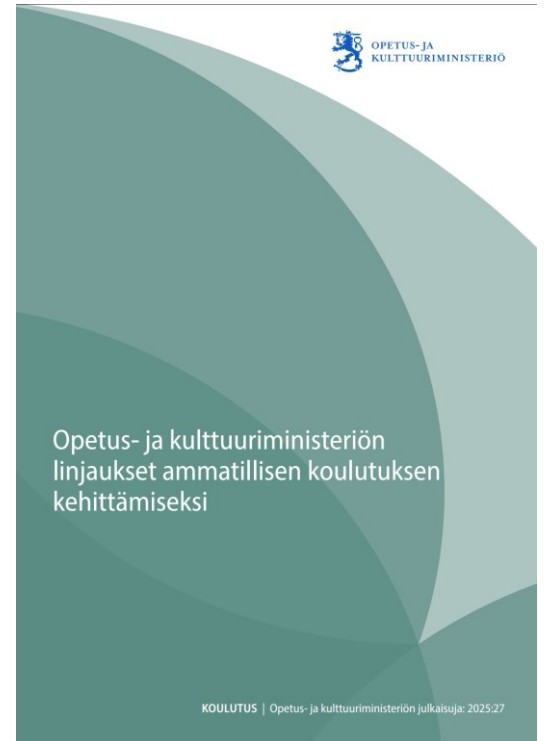
- Arvioitu kohdassa 4.2.4 Vaikutukset nuoriin (s. 20-21)
- Esityksellä ei muuteta nuorten toimeentulon hankkimisen edellytyksiä.
- Nuoret hankkivat toimeentulonsa avoimen korkeakouluopetuksen suorittamisen aikana kuten tälläkin hetkellä
- Esityksen vaikutukset työttömyysturvaoikeuteen arvioidaan vähäisiksi.

Rahoitus

- Opintosetelikokeiluun varattu yhteensä vuosille 2026-2028 56,1 milj. euroa
- Rahoitus kohdennetaan korkeakouluille Opin.fi -alustalle kertyvää dataa hyödyntäen.

Ammatillisen koulutuksen tavoitelinjaukset

1. Ammatillisen koulutuksen tavoitteena ovat **hyvinvoivat ja toimintakykyiset opiskelijat**, joista koulutetaan osaavia ammattilaisia ja aktiivisia yhteiskunnan jäseniä. Ammatillinen koulutus tukee liikunnallista elämäntapaa. Ammattitaito ja sivistys sekä toimintakyky ovat työllistymisen edellytyksiä opintojen jälkeen ja luovat edellytyksiä osaamisen kehittämiseksi heti opintojen jälkeen ja koko työuran ajan.
2. Ammatillisen koulutuksen suunnittelussa ja järjestämisessä siirretään **painopistettä opiskelija- ja tutkintomääristä laatuun**. Tämä tarkoittaa hyvää ja riittävää opetusta ja ohjausta kaikissa oppimisympäristöissä, joka tukee nykyistä paremmin työllistymistä, yrittäjyyttä tai korkeakouluopintoihin sijoittumista opintojen jälkeen.
3. Laadukkaan ammatillisen koulutuksen järjestämiseksi **erityisesti oppivelvollisille** suunnatussa koulutuksessa järjestetään **nykyistä enemmän lähiopetusta, ohjausta** työpaikoilla ja oppimisen tukea tutkinnon suorittamiseen. Näin tuetaan opiskelijoiden yhteisöllisyyttä ja ryhmäytymistä. Koulutuksen järjestäjät ottavat tavoitteen huomioon omassa johtamisessaan ja resurssisuunnittelussaan.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/b85c166b-494e-41b5-8127-e021eefe2891/content>

Ammatillisen koulutuksen tavoitelinjaukset

4. Koulutustason nostamiseksi tavoitteena on **suunnata** ammatillista koulutusta **nykyistä enemmän ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaville**, myös ensimmäistä ammatillista tutkintoa suorittaville aikuisille. Myös aikuisopiskelijoille on tarjottavat riittävä opetus, ohjaus ja tuki. Vieraskielisten opiskelijoiden suomen tai ruotsin kielen opetusta vahvistetaan. Ammatillinen koulutus tarjoaa **uskottavan reitin korkeakouluopintoihin**. Väestön koulutustason nostamiseksi ammatillisen koulutuksen väylää korkeakouluopintoihin vahvistetaan edelleen.
5. Työelämälähtöisyyden lisäämiseksi **osaamisen näytöt suoritetaan työelämässä**. Oppisopimuksen ja koulutussopimuksen käyttöä lisään.
6. Ammatillisen koulutuksen suorittaneiden työllistymistä parannetaan kohdistamalla **tarjontaa työvoimatarpeen mukaisesti**, huolehtimalla **opiskelijoiden ammattitaidon kehittymisestä** opintojen aikana ja varmistamalla **työpaikkojen tuki oppi- ja koulutussopimusten aikana**. Ammatillinen koulutus tuottaa opiskelijalle hyvät edellytyksen toimia ja työskennellä digitalisoituvassa maailmassa. Näin ammatillinen koulutus vastaa paremmin työelämän osaamistarpeisiin, vähentää kohtaanto-ongelmaa ja tukee yritysten ja julkisyhteisöjen toimintaedellytyksiä.

Ammatillisen koulutuksen tavoitelinjaukset

7. Työvoiman saatavuuden turvaamiseksi **jatkuvan oppimisen tarjontaa uudistetaan** ja sen **rahoituspohjaa laajennetaan** julkisen rahoituksen ulkopuolelle. Aikuisille suunnatussa koulutuksessa korostuvat nykyistä **lyhyemmät koulutuskokonaisuudet**, mikä mahdollistaa useampien henkilöiden osallistumisen.
8. Ammatillisen koulutuksen **järjestäjä rakenne sopeutuu** työelämän ja väestön muutoksiin. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien aloitteita järjestäjä rakenteen kehittämiseksi ja tilojen tarkoituksenmukaista hyödyntämistä tuetaan. Koulutuksen järjestäjien yhteistyöllä ja työnjaolla huolehditaan määrällisesti pienempien alojen koulutustarjonnasta työelämän tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen toteuttamisessa hyödynnetään uusia teknologisia mahdollisuuksia, silloin kun se on pedagogisten tavoitteiden ja koulutuksen saavutettavuuden kannalta perusteltua.
9. Ammatillinen koulutus tukee osaltaan **ilmastonmuutoksen ja luontokadon** hillitsemiseen tähtääviä toimia. Ammatillisessa koulutuksessa kiinnitetään huomiota **vihreän siirtymän tukemiseen**.
10. Tuetaan **kansainvälistymistä** kannustamalla opiskelijoita eri pituisiin ulkomaanjaksoihin opintojen aikana ja toteuttamalla oppilaitosten välistä kansainvälistä yhteistyötä ja kehittämishankkeita.

Salon alueen ennakointimalli – keskiössä osaaminen

Vastaava työllisyysasiantuntija Mika Harju,
Työllisyyspalvelut, Salon työllisyysalue

Asiakkuusjohtaja Elina Korkeaoja,
Salon seudun koulutuskuntayhtymä

Salon alueen ennakointimalli – keskiössä osaaminen

Ennakointi: Mitä, miten ja miksi?

Tarvitaan tieto seudullisen työmarkkinan toimivuudesta, tilanteesta ja tarpeista

- Ennakointia tehdään alueellisesti yhdessä
- Edellyttää: Mahdollisimman paljon kontakteja työnantajiin
- Alueen merkittävimpien yritysten/toimijoiden erillinen kontaktointi
- Säännölliset tapaamiset alueen yrittäjäyhdistysten sekä HRV-toimijoiden kanssa
- Työpaikkailmoitusten jälkiseuranta
- Mentimeter (32 ammattialakohtaista kyselyä)
- Materiaalin koonti omista ja muiden toimijoiden tietolähteistä

Haasteet

- Miten saada kontakteissa kerätty tieto systemaattisesti talteen sekä hyödynnettävään muotoon?

Vaikka ennakkoinnissa onnistutaan, niin:

- **Miten saada ihmiset tekemään sellaisia ammatillisia valintoja ja ratkaisuja joita työmarkkinoilla tarvitaan?**

Salon seudun ennakointimalli:

Salon seudun ammattiopisto, Yrityssalo ja
Salon työllisyysalue

ENNAKOINNIN VUOSIKELLO

- Päätöksenteko toimielimissä.
- Kevätkauden työvoimakoulutustarjonnan tarkistus.

10-12
Päätöksenteko

1-3
**Tilannekuvan
määrittely**

- Nykytilaa koskevan materiaalin keruu eri toimijoiden tietolähteistä.
- Pitkän ja lyhyen aikavälin tarkastelu, eri toimialojen työvoiman tarve ja osaamistarpeet.
- Kontaktoidaan työllisyysalueen keskeiset yritykset/ työelämäkumppanit.
- SSKKY Jaostot ja työelämä-koordinaattoreiden tuottama tieto.
- Syksyn tarkennetut työvoimakoulutussuunnitelmat, mahdolliset korjausliikkeet

TOIMIJAT:

SSKKY, Yrityssalo,
Salon kaupunki

TOIMIALAT:

Kone- ja tuotantotekniikka, rakentaminen,
kauppa, ICT ja elektroniikka, logistiikka,
ajoneuvoala, muu valmistus,
SOTE ja kasvatus,
matkailu- ja ravintola-ala,
kiinteistö- ja puhdistuspalvelu

7-9

**Talousarvio
ja koulutus-
suunnittelu**

- Talousarvio ja koulutussuunnittelu.
- SSKKY Jaostot, Salon kaupunki; tulosten läpikäynti.

4-6

**Tilannekuva,
talousarvio
ja koulutus-
suunnittelun
raamit**

- Nykytilan läpikäynti ja yhteisen tilannekuvan muodostaminen; Pitkän ja lyhyen aikavälin tarkastelu eri toimialat ja osaamistarpeet -> yhteistyökumppaneiden näkemykset.
- Seuraavan vuoden palvelut ja koulutukset.

Ennakointitietoa hyödynnetään

- Salon seudun ammattiopiston koulutustarjonnan suunnittelussa
- Opiskelijoiden kanssa, kun valmistaudutaan työelämässä oppimiseen
- Alueen osaamistarpeiden ennakoinnissa yhdessä kumppaneiden kanssa
- Työllisyysalueen asiantuntijat voivat hyödyntää kyselyn tuloksia asiakkaiden kanssa (kun halutaan kertoa, mitä osaamisia työnantajat arvostavat/tarvitsevat) ja koulutustarpeen suunnittelussa
- Saadaan arvokasta tietoa kohtaanto -haasteen ratkaisemiseen
 - kun saadaan tietoa siitä, minkälaista osaamista yritykset ja työnantajat tarvitsevat ja pystytään mahdollisesti ”mätsäämään” työnantajia ja työntekijöitä paremmin.

Esimerkki kyselystä;

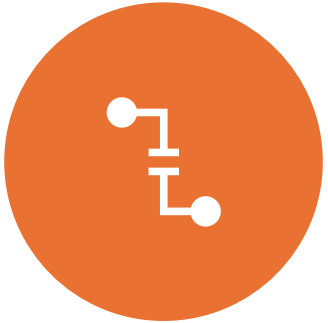
puhtausala:

<https://www.mentimeter.com/app/presentation/algenbmna1oi5qnzwn2w4rymaet9w1ya/edit?question=6x7ceo84jc7j>

Metalliala:

<https://www.mentimeter.com/app/presentation/alo5sp8h4dzkmnh29n79rkogmtxryjhj/view?question=8apizvweznck>

Jatkossa vielä pohdintaan ja kehitykseen:

miten saataisiin osaamisprofiilit
nostettua kyselystä – tekoälyn
hyödyntäminen?

Osaamisten täsmennys (alakohtaiset
ja yleiset) ja syventäminen sekä
määrä

avoimia kysymyksiä lisää – mitä ne
ovat?

- Yhteispalaverit ja sykli
työllisyysalueen ja Yrityssalon kanssa
- Tuloksista tiedottaminen ja laajempi
hyödyntäminen sekä visualisointi

Kiitos!

Vuoden 2026 kahvit

17.4, 5.6, 28.8, 23.10 sekä 11.12.

Mikäli haluat kutsulistalle tai pois sieltä tai sinulla on ideoita /
toiveita seuraaville kahveille, laita viestiä
Emma Holstille, emma.holsti@kuntaliitto.fi